

Erasmus+

Program UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu

Erasmus+ to program Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu na lata 2014-2020. Jego całkowity budżet wynosi **14,7 mld euro**. Erasmus+ opiera się na osiągnięciach europejskich programów edukacyjnych, które funkcjonowały przez 30 lat, i jest wynikiem połączenia następujących europejskich inicjatyw realizowanych przez Komisję Europejską w latach 2007-2013: programu „Uczenie się przez całe życie”, programu „Młodzież w działaniu”, Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink, oraz programów współpracy z krajami uprzemysłowionymi w dziedzinie szkolnictwa wyższego.

Podstawowe dane liczbowe:

- 4 mln osób skorzysta z programu w latach 2014-2020, w tym 2 mln studentów;
- 800 tys. wykładowców, nauczycieli, szkoleniowców, przedstawicieli kadry edukacyjnej i osób pracujących z młodzieżą będzie uczestniczyć w projektach mobilności pracowników;
- 25 tys. partnerstw strategicznych połączy 125 tys. szkół, instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego, instytucji szkolnictwa wyższego i kształcenia dorosłych, organizacji młodzieżowych i przedsiębiorstw;
- 150 sojuszy na rzecz umiejętności sektorowych zostanie ustanowionych przez 2 tys. organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz przedsiębiorców;
- 150 sojuszy na rzecz wiedzy zostanie ustanowionych przez 1,5 tys. instytucji szkolnictwa wyższego i przedsiębiorstw.

Struktura programu Erasmus+

- ✓ Akcja 1. Mobilność edukacyjna;
- ✓ Akcja 2. Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk;
- ✓ Akcja 3. Wsparcie w reformowaniu polityk;

Akcje specjalne: program Jean Monnet i Sport

Do 33 krajów uczestniczących w programie należą: 28 państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa EFTA/EOG: Islandia, Liechtenstein, Norwegia, państwa kandydujące do UE: Turcja, Bułgaria, Republika Macedonii.

Nowy Program Unii Europejskiej
ERASMUS + (2014-2020)

AKCJA 1.	AKCJA 2.	AKCJA 3.
Mobilność edukacyjna	Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk	Wsparcie w reformowaniu polityk

+ AKCJE SPECJALNE: Jean Monnet, Sport

Budżet

63%

mobilność edukacyjna

28%

współpraca na rzecz
innowacji i wymiany
dobrych praktyk

4,2%

wsparcie
w reformowaniu
polityk

14,7

ogólny budżet
programu Erasmus+
na lata 2014-2020
mld euro

Dla przykładu budżet programu w Polsce w 2015 wyniósł 110 mln euro, a w 2016 roku już 111 mln

KTO I NA JAKICH WARUNKACH MOŻE KORZYSTAĆ Z ERASMUS+?

1. STUDENCI

Większość programów jest koordynowanych przez biuro współpracy międzynarodowej lub biura programu Erasmus+ na uczelniach i to tam można uzyskać więcej informacji

a) studia za granicą - Erasmus+ oferuje wsparcie podczas studiów za granicą, zarówno w krajach uczestniczących w programie Erasmus+, jak i w krajach partnerskich. W wymianach mogą uczestniczyć studenci na poziomie licencjatu i magisterium oraz doktoranci. Okres studiów za granicą może trwać co najmniej **3 miesiące** (lub 1 trymestr akademicki) i maksymalnie **12 miesięcy**.

Aby wyjechać za granicę w ramach programu Erasmus+, trzeba być zarejestrowanym w instytucji szkolnictwa wyższego i zapisanym na studia, które kończą się uzyskaniem stopnia naukowego lub zdobyciem wykształcenia wyższego. Studenci pierwszego cyklu muszą być studentami co najmniej drugiego roku. Aby student mógł studiować za granicą, jego uczelnia macierzysta musi podpisać umowę międzyinstytucjonalną z uczelnią przyjmującą.

Można uzyskać **dofinansowanie z programu Erasmus+** na koszty podróży i utrzymania. Wysokość takiego dofinansowania może być różna w zależności od różnicy poziomu kosztów utrzymania w kraju ojczystym i w kraju, do którego się wyjeżdża, liczby studentów ubiegających się o dofinansowanie, odległości dzielącej obydwa kraje oraz dostępności innych form pomocy finansowej.

b) staże za granicą - studenci uczelni mających siedzibę w krajach uczestniczących w programie mogą otrzymać dofinansowanie z programu Erasmus+ na staże za granicą. Z tego rodzaju pomocy mogą skorzystać również absolwenci, którzy niedawno ukończyli studia. Staż za granicą musi trwać **co najmniej 2 miesiące i maksymalnie 12 miesięcy**.

Staż musi być adekwatny z punktu widzenia kierunku studiów i rozwoju osobistego oraz, w miarę możliwości, być zintegrowany z programem studiów.

Można uzyskać dofinansowanie z programu Erasmus+ na koszty podróży i utrzymania, w przypadku staży dostępne jest też dodatkowe wsparcie finansowe. Wysokość takiego dofinansowania może być różna w zależności od różnicy poziomu kosztów utrzymania w kraju ojczystym i w kraju, do którego się wyjeżdża, liczby studentów ubiegających się o dofinansowanie, odległości dzielącej obydwie kraje oraz dostępności innych form pomocy finansowej.

c) wspólne programy studiów magisterskich Erasmus Mundus - w ramach tych programów można uzyskać stypendium na pełny międzynarodowy program studiów magisterskich. Wspólne programy studiów magisterskich Erasmus Mundus charakteryzują się wysokim poziomem jakości oraz integracji programów nauczania na różnych uczelniach w wielu krajach.

Programy te są realizowane przez międzynarodowe konsorcja, w skład których wchodzi przynajmniej trzy instytucje szkolnictwa wyższego z różnych państw uczestniczących w programie Erasmus+. Wspólne programy studiów magisterskich Erasmus Mundus trwają **od 12 do 24 miesięcy**. W ramach tych programów można studiować w co najmniej dwóch krajach uczestniczących w programie, które należą do konsorcjum.

Stypendia na studia magisterskie Erasmus Mundus pokrywają **koszty podróży, koszty uczestnictwa, opłaty i koszty utrzymania** przez cały okres trwania studiów magisterskich. Łączna kwota stypendium może zależeć od czasu trwania studiów oraz od obywatelstwa studenta (stypendia dla studentów spoza UE są wyższe).

d) pożyczki dla studentów studiów magisterskich - to pożyczki na studia magisterskie (jednoroczne lub dwuletnie) w krajach uczestniczących w programie Erasmus+. Pożyczki te posiadają unijne gwarancje i są udzielane na warunkach korzystnych pod względem spłaty.

Aktualnie system jest dostępny tylko dla **studentów z Hiszpanii**, realizujących program studiów magisterskich za granicą, oraz dla **studentów z innych krajów uczestniczących w programie realizujących program studiów magisterskich w Hiszpanii**

Ponieważ w systemie uczestniczy coraz więcej banków z całej Europy, z czasem dostępne będą kredyty na studia w innych krajach. Do 2020 r. do systemu powinno dołączyć od 20 do 25 banków. Można otrzymać kredyt w wysokości **do 12 000 euro w przypadku rocznego programu studiów magisterskich** lub **do 18 000 euro w przypadku 2-letniego programu studiów magisterskich**.

---

2. PRACOWNICY

a) Szkolnictwo wyższe - wykładowca może przez jakiś czas nauczać na uczelni w kraju uczestniczącym w programie Erasmus+ lub kraju partnerskim. Zajęcia mogą też gościć poprowadzić osoby pracujące w przedsiębiorstwach lub różnego rodzaju organizacjach w krajach uczestniczących w programie. Przykłady takich organizacji to między innymi organy administracji publicznej, partnerzy społeczni, instytuty badawcze i organizacje pozarządowe. Okres pobytu w ramach współpracy między krajami uczestniczącymi w programie musi trwać co najmniej **2 dni** i co najwyżej **2 miesiące**. Nie obejmuje to czasu podróży.

Dofinansowanie unijne pokrywa w części **koszty podróży i utrzymania** podczas pobytu za granicą. **Wniosek o dofinansowanie składa się za pośrednictwem instytucji szkolnictwa wyższego.**

b) Kształcenie i szkolenie zawodowe - wyjazdy za granicę w celu gościnnego prowadzenia zajęć w placówkach kształcenia i szkolenia zawodowego. Do takich organizacji należą np. przedsiębiorstwa, organy publiczne, partnerzy społeczni, instytuty badawcze i organizacje pozarządowe. Wyjazd w celu gościnnego prowadzenia zajęć musi trwać przynajmniej **dwa dni** i co najwyżej **dwa miesiące**.

Dofinansowanie unijne jest przeznaczone na pokrycie **kosztów podróży i utrzymania** podczas pobytu za granicą oraz na **wsparcie organizacyjne** instytucji uczestniczących.

Pracownicy sektora kształcenia i szkolenia zawodowego **nie mogą jako osoby prywatne występować z wnioskiem o dofinansowanie**. Wnioski składają placówki kształcenia i szkolenia zawodowego, które spośród swoich pracowników wybierają uczestników wyjazdu w celu prowadzenia zajęć za granicą.

c) Kształcenie szkolne - wyjazdy pracowników sektora edukacji przedszkolnej, podstawowej i średniej w celu gościnnego prowadzenia zajęć w placówkach za granicą. Wyjazd w celu gościnnego prowadzenia zajęć musi trwać przynajmniej **dwa dni** i co najwyżej **dwa miesiące**. Dotacje unijne są wypłacane organizacji koordynującej (Twoja szkoła lub koordynator konsorcjum) i są przeznaczone na pokrycie **kosztów Twojej podróży i utrzymania** podczas pobytu za granicą. Organizacje uczestniczące również otrzymują finansowe wsparcie organizacyjne.

Osoby fizyczne nie mogą bezpośrednio występować z wnioskiem o dofinansowanie. Wniosek składa szkoła (lub koordynator konsorcjum w imieniu szkoły), która wybiera uczestników spośród swoich pracowników.

d) Kształcenie dorosłych - wyjazdy za granicę w celach szkoleniowych do instytucji zajmujących się kształceniem dorosłych. Mogą to być zorganizowane kursy lub czasowe szkolenia za granicą bądź też praktyczne doświadczenia edukacyjne (job shadowing) lub okresy obserwacji w szkołach lub innych organizacjach z sektora edukacji. Przykłady takich organizacji to między innymi ośrodki kształcenia dorosłych, instytucje szkolnictwa wyższego, organy administracji publicznej, instytuty badawcze i placówki organizujące kursy lub szkolenia. Pobyt w celach szkoleniowych musi trwać co najmniej **2 dni** i nie więcej niż **2 miesiące**.

Dofinansowanie ze środków unijnych służy pokryciu **kosztów podróży i utrzymania** podczas pobytu za granicą oraz, **w razie konieczności, opłat za kursy**. Instytucjom uczestniczącym oferowane jest również wsparcie organizacyjne.

Osoba prywatna nie może sama złożyć wniosku o dofinansowanie. Wnioski mogą składać wyłącznie instytucje kształcenia dorosłych, które odpowiadają też za selekcję kandydatów do wyjazdów zagranicznych spośród swoich pracowników.

e) Jean Monet. W ramach działań wspierane będą:

- ✓ **akademickie moduły, katedry i centra doskonałości** mające na celu pogłębianie nauczania w ramach studiów w zakresie integracji europejskiej stanowiących część programu nauczania instytucji szkolnictwa wyższego oraz prowadzenie, monitorowanie i nadzorowanie badań nad treściami dotyczącymi UE, również w odniesieniu do innych poziomów kształcenia, takich jak doskonalenie zawodowe

nauczycieli i kształcenie obowiązkowe. Akcje te mają również na celu zapewnienie dogłębnego kształcenia w zakresie integracji europejskiej osobom mającym w przyszłości zawodowo zajmować się dziedzinami, na które rośnie zapotrzebowanie na rynku pracy, a jednocześnie mają one na celu wspieranie młodego pokolenia nauczycieli i badaczy z zakresu integracji europejskiej, zapewnianie im doradztwa i opieki pedagogicznej;

- ✓ **debata polityczna ze światem akademickim** wspierana poprzez: a) **sieci** mające na celu wzmocnienie współpracy między różnymi uniwersytetami w całej Europie i na świecie, wspieranie współpracy i stworzenie platformy wymiany specjalistycznej wiedzy z podmiotami publicznymi i służbami Komisji na tematy o istotnym znaczeniu dla UE; b) **projekty** z zakresu innowacji i wzajemnego inspirowania się oraz upowszechniania treści dotyczących UE służących pobudzaniu dyskusji, refleksji nad kwestiami dotyczącymi UE oraz zwiększaniu wiedzy o UE i zachodzących w niej procesach;
- ✓ **wsparcie stowarzyszeń** w celu organizowania i prowadzenia działalności statutowej stowarzyszeń zajmujących się studiami nad UE i kwestiami dotyczącymi UE oraz w celu informowania opinii publicznej o faktach dotyczących UE wraz ze zwiększaniem europejskiej aktywności obywatelskiej.

W ramach działań „Jean Monnet” zapewniane będą dotacje na działalność **wyznaczonym instytucjom**, które realizują cele o znaczeniu europejskim oraz organizują **badania i konferencje** mające na celu dostarczenie decydentom nowych informacji i konkretnych sugestii.

---

3. STAŻYŚCI

a) studencie i absolwenci - staże za granicą odbywane przez studentów (na poziomie licencjatu lub magisterium) i doktorantów, którzy studiuje na uczelni wyższej w kraju uczestniczącym w programie. Staż taki mogą również odbyć absolwenci, którzy niedawno ukończyli studia. Staż za granicą musi trwać **co najmniej 2 miesiące i maksymalnie 12 miesięcy**.

Staż musi być adekwatny z punktu widzenia kierunku studiów i rozwoju osobistego oraz, w miarę możliwości, być zintegrowany z programem studiów.

Można uzyskać dofinansowanie z programu Erasmus+ na koszty podróży i utrzymania, w przypadku staży dostępne jest też dodatkowe wsparcie finansowe. Wysokość takiego dofinansowania może być różna w zależności od różnicy poziomu kosztów utrzymania w kraju ojczystym i w kraju, do którego wyjeżdżasz, liczby studentów ubiegających się o dofinansowanie, odległości dzielącej obydwa kraje oraz dostępności innych form pomocy finansowej.

b) uczniowie szkół zawodowych, osoby przyuczające się do zawodu i absolwenci szkół zawodowych - Staże odbywają się w firmach lub w innych instytucjach kształcenia i szkolenia zawodowego, gdzie program zajęć będzie obejmował staże w miejscu pracy. W przypadku staży trwających **ponad miesiąc** uczestnicy mają dostęp do systemu wsparcia językowego online. Staże mogą trwać **od 2 do 12 miesięcy**.

Dofinansowanie unijne pokrywa **koszty podróży i utrzymania** podczas pobytu za granicą. Mimo że są to środki unijne, **zarządza nimi konkretna organizacja wysyłająca** i to ona odpowiada za wypłacanie środków osobom prywatnym.

Osoba prywatna nie może sama ubiegać się o dotację. To organizacje muszą złożyć wniosek, a następnie wybrać kandydatów na staż (jest to zazwyczaj szkoła).

---

5. MŁODZIEŻ

a) wolontariat europejski - jest to praca ochotnicza za granicą (nieodpłatna i w pełnym wymiarze godzin). Projekty wolontariatu obejmują różne rodzaje działalności w tak różnorodnych dziedzinach, jak praca z młodzieżą, działalność kulturalna, opieka socjalna czy ochrona środowiska. Projekty wolontariatu trwają co najmniej **dwa tygodnie** i maksymalnie **12 miesięcy**, a wolontariuszem zostać może osoba w wieku **od 17 do 30 lat**.

Ze środków programu pokrywane są wszystkie podstawowe koszty związane z projektem wolontariatu. Wolontariusze mają zapewnione **zakwaterowanie, wyżywienie oraz dostęp do wszelkiego potrzebnego transportu lokalnego**. Można także otrzymać niewielkie kieszonkowe. Swoją kandydaturę można zgłosić do organizacji odpowiedzialnej za wysyłanie europejskiego wolontariatu bezpośrednio za granicę lub przyjmowanie ich w kraju docelowym i za organizację wszystkich spraw praktycznych.

b) wymiana młodzieży - młodzi ludzie z różnych krajów przez krótki okres pracują wspólnie nad różnymi projektami i spędzają razem czas. Tego rodzaju wymiany odbywają się poza szkołą. Zajęcia podczas wymian obejmują warsztaty, ćwiczenia, debaty, gry fabularne, zajęcia sportowe i wiele, wiele innych. Wymiany młodzieży mogą trwać od **5 do 21 dni**. Nie obejmuje to czasu podróży. W wymianach młodzieżowych mogą uczestniczyć osoby **w wieku od 13 do 30 lat**. Aby zostać liderem grupy na wymianie młodzieżowej, trzeba **mieć co najmniej 18 lat**.

Unijne dotacje są przeznaczone na dofinansowanie **kosztów podróży**. Organizacja lub grupa organizująca wymianę otrzymuje wsparcie finansowe na niezbędne do realizacji wymiany koszty organizacyjne i koszty związane z zajęciami.

Osoba prywatna nie może bezpośrednio ubiegać się o dotację na wzięcie udziału w wymianie młodzieżowej. Wniosek musi zostać złożony przez organizację lub grupę młodych ludzi, którzy następnie wybiorą uczestników wymiany.

---

6. OSOBY PRACUJĄCE Z MŁODZIEŻĄ

a) Szkolenia i tworzenie sieci kontaktów - rozwój zawodowy osób pracujących z młodzieżą poprzez zagraniczne wyjazdy szkoleniowe i mające na celu budowanie sieci kontaktów. Zagraniczne pobyty mogą obejmować między innymi kursy, wizyty studyjne, praktyczne doświadczenia edukacyjne (tzw. staże towarzyszące, ang. job shadowing) lub okresy obserwacji w odpowiednich organizacjach. Pobyty zagraniczne osób pracujących z młodzieżą muszą trwać od **dwóch dni do dwóch miesięcy**. Nie obejmuje to czasu podróży. UE udziela dotacji na podróż oraz inne koszty związane z pobytem i zajęciami.

Osoby prywatne nie mogą bezpośrednio występować z wnioskiem o dofinansowanie. To organizacje muszą złożyć wniosek, a następnie wybrać kandydatów do udziału w projekcie.

---

7. ERASMUS SPORT

W ramach akcji w dziedzinie sportu wspierane będą:

- ✓ **współpraca partnerska** mająca na celu promowanie uczciwości w sporcie (anty doping, walka z ustawianiem wyników zawodów sportowych, ochrona małoletnich), wspieranie innowacyjnych podejść do wdrażania zasad UE dotyczących dobrego zarządzania w sporcie, strategii UE w dziedzinie włączenia społecznego i równości szans, zachęcanie do uczestnictwa w aktywności sportowej i fizycznej (wspieranie wdrażania wytycznych UE dotyczących aktywności fizycznej, wolontariatu, zatrudnienia w sporcie, a także kształcenie i szkolenie w sporcie) oraz wspieranie wdrażania wytycznych UE dotyczących kariery dwutorowej sportowców;
- ✓ **niekomercyjne europejskie imprezy sportowe**, w ramach których przyznaje się dofinansowanie na rzecz poszczególnych organizacji odpowiedzialnych za przygotowanie i organizację danej imprezy oraz za działania następcze. Działania w tym zakresie obejmują organizację działań szkoleniowych dla sportowców i wolontariuszy w okresie poprzedzającym imprezę, ceremonii otwarcia i zamknięcia, zawodów sportowych, działań towarzyszących imprezie sportowej (konferencji, seminariów) oraz realizację działań związanych ze skutkami danej imprezy, takich jak ewaluacje / oceny lub działania następcze;
- ✓ **lepsze wykorzystanie wyników badań w kształtowaniu polityki** dzięki badaniom, gromadzeniu danych, badaniom ankietowym, sieciom, konferencjom i seminariom, za pośrednictwem których upowszechnia się dobre praktyki z krajów programu i organizacji sportowych i które wzmacniają sieci na szczeblu UE tak, by członkowie tych sieci na szczeblach krajowych korzystali z synergii i wymiany ze swoimi partnerami;
- ✓ **dialog z właściwymi europejskimi zainteresowanymi stronami**, w ramach którego głównym wydarzeniem jest coroczne Forum Sportowe UE oraz wsparcie na rzecz imprez sportowych związanych z prezydencją, organizowanych przez państwa członkowskie UE sprawujące prezydencję UE. Stosownie do potrzeb można również organizować inne doraźne spotkania i seminaria w celu zapewnienia optymalnego dialogu z zainteresowanymi stronami w dziedzinie sportu;